

petek, dantri 2 dnevu prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10—
pol leta . . . 5—
četrt leta . . . 2'50

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11—
pol leta . . . 5'50

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3

sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za 1/1 strani K 160—
1/2 80—
1/4 40—
1/8 20—
1/16 10—
1/32 5—
1/64 2—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptuj, v nedeljo dne 29. septembra 1918.

XIX. letnik.

Veleizdajski Čehoslovaki pri Dosso alto od naših čet uničeni. — Italijani izgubonosno zavrtnjeni. — Krvave izgube ententnih čet ob siegfried-fronti. — Mirovna nota zavrtnjena. — Jugoslovanska zadeva pred svojo odločitvijo in konec Koroščevega rovarjenja — Rusizapirajo Jugoslovane. — „Zmanjšanje denarne vrednosti“ — naša lastna krivda!

Pred odločitvijo.

Že delj časa trajajo pogajanja o rešitvi jugoslovanskega vprašanja, pogajanja ki stojijo neposredno pred svojo odločitvijo. Znano je tudi, da ogrska vlada celo zadevo pospešuje, medtem ko še od avstrijske strani ta ni tako daleč dozorela. Ogrska se namreč trudi, da bi to konjunkturo izkoristila, da si torej po ceni zopet nagrabi, kolikor najbolj more. Mi zvesti štajerski Avstrijci pripisujemo sicer celi zadevi manjšo zanimanje. Nam bi sicer vse eno bilo, kaj se namerava zgoditi z Bosno in Hercegovino, da celo z Dalmacijo in to pod predpogojem, da se potem v tem peklenskem kotlu ne skuha zopet kaj politično neprijetnega in da bi ta reforma ne postala zopet tokozvani instrument jugoslovanske agitacije. Predvsem pa se mora zagotoviti v odcepitvi teh pokrajin za investirani kapital kakor za avstrijske gospodarske in kulturne interese gotovo nadomestilo in ne samo v obliki pogodbe, ampak tudi dejanski. Od avstrijskega stališča razvidno, bi ta priklopitev obalske pokrajine in svojega zaledja k Ogrski pomenila tako bistveno ojačbo druge državne polovice, da se zdi v danem slučaju vsako povratno odpravilo izključeno. Vojna je, — čim dalje ona traja, tembolj je to razvidno po zavrtnitvi Rusov iz Karpat in Rumuncev iz Sedmograškega — ogrsko kraljevino napram Avstro-Ogrski tako ojačila, da se danes že smelo reče, da se skoraj ne gre več za avstro-ogrsko, marveč za ogrsko-avstrijsko državo. Nadaljna ojačba sosedne države brez primerne povračila pomenila bi gospodarski samomer naše državne polovice. Pred vsem pa moramo napraviti zopet bridko izkušnjo, da še smo bili vsikdar oškodovani, ko so začeli kovati več ali manj poklicani krogi, neovirani od javnosti in zastopnikov ljudstva, načrte za naše bodočnosti.

Ne moremo naše bojzaljivosti zatreti, da pri sedanjih pogajanjih avstro-ogrsko važnost ne najde onega zastopstva, ki ji pristojno v smislu državo-vzdržujočih avstrijskih interesov. Pravi se, da so vojaške oblasti obrnile posebno pozornost na skorajšnjo rešitev jugoslovanskega vprašanja. V katerem smislu, še sicer ne vemo. Ne vemo tudi, kakšno vlogo igra pri tej celej zadevi šef avstrijske vlade baron Hussarek, znano nam je samo to, da sta na ogrski strani nastopila šef ogrske vlade dr. Wekerle in grof Tisza kot vrta pospeševalca ogrske zadeve. In to nam daje povod do dvomljivosti, da avstrijske zahteve pri tem niso dovolj energično zastopane. In ta bojazen se skozi zadržanje skupnega finančnega ministra barona Spitzmüller še znatno poveča, katerega objek-

tivnost nam kaže proti vzhodu obvezen nasmehljaj, proti zapadu pa strogo lice nepri stranosti.

Tako pričakujemo torej trenutek te veljavne odločitve. Radovedni smo sicer, kako se bodejo izrazili napram temu pri prihodnjem parlamentarnem zasedanju, naši poslanci in kako stališče bodo v tem oziru oni zavzeli.

Vojna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K. B. Dunaj, 19. septembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. V Sedmih občinah trajno živahen ognjeni boj. — Med Brento in Piavo vstavlil je sovražnik po težkih neuspehih prejšnjega dne svoje napade. — Med hrabrimi četami, ki so v zadnjih bojih od svoje artiljerije izborno podpirani, vedno zopet napadajočega sovražnika zmagovito zavrtnile, zaslužita posebno priznanje infanterijske regimenta št. 39 in 105.

Pri Sandona zavrtnjen je bil ponočni prekoračevalni poskus.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K. B. Berlin, 19. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. Severo-vzhodno od Bixschoote očistili smo štiri dele v bojih 9. septembra v sovražnikovi roki ostalih jarkov in smo vjeli 136 Belgijcev. — Vrla poizvedovalna delavnost med Ypern in La Bassée. — Severno od Armentiersa in južno od La Bassekanala zavrtnjeni so bili delni napadi sovražnika. — V odseku od Moevres in Havrincourta močen artiljerijski boj. Pri krajevnih napadih napravili smo vjete.

Anglež začel je zopet proti našim postojankam pred siegfried-fronto v odseku gozda od Havrincourta do Somme naskakovati. — Severno od Gouzeaucourta in proti kraju samem naperjeni napadi izjalovili so se pred našimi črtami. Nemški lovski regimenti so Gouzeaucourt žilavo branili.

Tudi med Gouzeaucourtom in Hargicourtom odbili smo Angleža, ki je z močnimi silami in tanki večkrat naskakoval. Epehy in Romsy ostala sta po menjajočem boju v njegovi roki. Zvečer ponavljal je sovražnik na celi fronti svoje napade. Bil je povsod zavrtnjen.

Med Hargicourtom in Pontru vrtnili so Avstralci v naše pozicije. Po trdem boju se je posrežilo med Hargicourtom in Pontru prodirajočega sovražnika zapadno od Bellicourt-Belleglise vstaviti. — Med Omignon potokom in Sommo napadal je Anglež v zvezi s Francozi. Pod vstavo močnih sil skušal je na St. Quentinu in severno od tega naše črte predreti. Do večera trajajoči boji končali so s popolnim neuspehom za sovražnika. V ljutih bojih bil je sovražnik v svoje izhodne črte nazaj vržen. Vzhodno-pruski regimenti in alzaško-lotrinski infanterijski regiment št. 60 so se posebno odlikovali.

Južno Somme izjalovil se je delni napad Francozov. Na 35 kilometrov široki napadalni fronti dognali smo skozi vjete 15 sovražnih divizij.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Ailletto in Aisno povihal se je artiljerijski boj popoldan na moči. Ljuti delni napadi, ki so bili posebno proti našim črtam obojestransko ceste Laffaux-Chavignon obrnjeni, so bili zavrtnjeni.

Armadna skupina v Gallwitzu. Ob Cotes Lorraines oživela je bojovna delavnost. Manjši boji v prednjem polju. Pri nekem sunku na Mauheules napravili smo vjete.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Italijanski navali na gorski fronti.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K. B. Dunaj, 20. septembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Boji ob benečanski gorski fronti oživeli so večeraj iz nova. Severno Monte di Valbella in Col del Rosso posrežilo se je Italijanom mimogrede v naše jarke vdreti. Takojšnji protinapad jih je vrgel zopet ven.

Zapadno od Asolone in v pokrajini Col del Orso odbili so naši vrli regimenti italijanske napade v bridkih bližinskih bojih. Sovražnik zadobil je težke izgube. Pri Sandona izjalovil se je zopet sovražni prekoračevalni poskus.

Zapadno bojišče. Pri ces. in kr. četah nobena posebna podjetja.

Albanija. Manjša bojovna delavnost. Sovražne letalne naprave od Valone so bile od naših letalcev z uspehom napadene.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročila od petka.

K. B. Berlin, 20. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Infanterijski boji severo-zapadno od Bixschoote in južno od Yperna potekli so se za nas uspešno. En sunek Angležev severo-zapadno od Hullucha je bil zavrtnjen. Pri krajevnih podjetjih pri Moevres in v gozdu od Havrincourta napravili smo vjete. V

Spominjajte se ob vseh prilikah ubogih sirot za domovino padlih vojniki in darujte za zgradbo sirotišnice in vgojvališča v Ptuj. Vsak tudi naimaniči dar je doberdošal!

podmorski čolni 12.000 brutto-register-ton ladjinega prostora.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Velik francoski podmorski čoln od avstro-ogrskega podmorskega čolna potopljen.

K.-B. Dunaj, 21. septembra. Od vojnega ministerstva (mornariški oddelek) se razglasa:

Eden naših podmorskih čolnov je 20. septembra zgodaj zjutraj pred Kap Rodom (severno od Durazza) en velik francoski podmorski čoln s torpedom potopil. Razven drugega oficirja tega čolna, pomorskega lajtmanta Lapeyre, se ni zamoglo nikogar rešiti.

14.000 ton.

K.-B. Berlin, 21. septembra. V zavrnem okoliščini okrog Anglije je bilo od naših podmorskih čolnov 14.000 brutto-register-ton potopljenih.

35.000 brutto-register-ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 10. septembra. V Atlantskem oceanu potopili so naši podmorski čolni 35.000 brutto-register-ton. Za naše letalce namenjeni tovari so ostali, kakor se je moglo dognati, iz posebno dragocene blaga n. pr. premoga, volne, petroleja, lesa in živeža.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Nemški cesar Viljem Avstro-ogrskim oficirjem.

Berlin, 23. septembra. Vojni poročevalec „Lokalanzeiger-ja“ javlja, da je držal cesar Viljem na avstro-ogrsko oficirje na zapadni fronti govor, v katerem je rekel: Vi, moji gospodje, ste došli z vašimi četami na zapadno fronto kakor zvesti tovariši in pomagači, ki ste nam hoteli priskočiti v teh težkih bojih, na pomoč, kakor smo se vam tudi mi prej enkrat kot zvesti tovariši in pomagači pridružili, da se borimo ob vaši strani z vami za našo skupno, pristo in močno nado. Tudi vi veste, da stojimo tukaj, mogoče pred hudimi boji in vi veste, koga imamo tukaj nasproti. V Ameriki padla je beseda, Amerikanci hočejo podariti Alzacijo-Loreno Francozom, katere si oni v boju sami niso mogli priboriti. Smatra se, da se hočejo napraviti veliki napori in tem velikim besedam naj bi torej dejstva sledila. Tudi vi bodete, ko bode enkrat bila ura, znali dati pravi odgovor na te drznosti.

Konec Koroščevega kraljevanja.

Budapest, 23. septembra. Po zadnjih poročilih tukajšnjih listov pride baje jugoslovansko vprašanje že v prihodnjih dneh do svoje odločitve. Zadnja audijenca ogrskega ministrskega predsednika stoji s to odločitvijo v zvezi, a še se ni dovedlo do zaključka, ker še se dosedaj ni dosegla edinost o odškodnini, katero bi imela prejeti Avstrija v slučaju ugodne rešitve jugoslovanskega vprašanja od strani Ogrske. V ogrskih krogih je splošno upanje, da se bode v najkrajšem času dosegel sporazum. Tudi merodajni krogi Avstrije so baje za to od Ogrske zahtevano rešitev, namreč pridružitve Bosne in Hercegovine k deželam ogrske krone in zveze Dalmacije s Hrvatsko. To bi bil torej konec Koroščevega kraljevanja in njegovega protidržavnega hujskaja in rovarjenja.

Kako daleč so „prijatelji“ Italijani in Jugoslavlani.

„Reichspost“ priobčuje izvleček iz članka, ki ga je prinesel „Corriere della Sera“ 3. septembra o razmerju med Lahi in Jugoslavlani. Tam najprej razlaga, zakaj treba zapeljati Jugoslavlane na odpad od Av-

stro-Ogrske; namreč zato, ker brez revolucije v monarhiji Italijani ne morejo doseči svojih vojnih ciljev. Dalje pa pravi: In če se revolucijoniranje ponesreči, kaj pa to škoduje nam? Ali mi kaj izgubimo? Nič, prav nič! Mi smo samo z bleketajočo idejo, kakoršna je onemu ljudstvu po godu, sleparili in smo to, kar je v jugoslovanskem gibanju upornega, izkoristili za svoje namene in cilje. Naj le „mlado ljudstvo“ zahteva, zase Istro, Trst, Gorico in Udine; to nas sicer boli in žali, ampak mi smo močni vsled svoje pogodbe z Anglijo in Francijo, močni smo po svojih ljudskih, zgodovinskih in vojaških pravicah, močni smo po svojem demokratičnem duhu in vsled politične dalekovidnosti, katero smo pokazali. Mi, ki štejeemo 40 milijonov, ki smo za entento silno krvaveli, bomo lahko ugnali brezmejno in smešno domišljavost. Mi bomo potem rekli: „Gospodje Jugoslavlani, tukaj se pričenejajo vaše pravice! Še letu! Proč roke od tuje lastnine! Tako bomo pa govorili lahko le tedaj, če najprej Avstrijo razbijemo, da nam ne bode stala nasproti monarhija, ampak razdeljene narodnosti.“ — „Reichspost“ pravi, da bi bilo treba razširiti ta članek v milijonih eksemplarov med Jugoslavlani. — Kaj pa poredče temu Tonček Korošec ter laskava tetka „Edinost“ in „Slovenec“ in drugi?

Rusi zapirajo Jugoslavlane.

Moskau, 21. septembra. Kakor poročajo „Izvestija“, je vlada sklenila prepisati vse v Rusiji živeče Jugoslavlane, Srbe, Hrvate in Slovence, ker so reakcionarji in nasprotujejo sovjetski vladi.

Nobenega upanja na mir.

Kakor je bilo sicer pričakovati, odgovorile so vse nam sovražne države na našo mirovno noto negativno in z zasmehovanjem. Kot prva odgovorila je Amerika, ki nam pravi, da nam je mogoče doseči mir, če sprejmemo vseh 14 od nje stavljenih točk, ki ne pomenjajo drugega, kakor uničenje Avstro-Ogrske in Nemčije. Za to noto so sledile druge in tudi z sličnim zasmehovanjem. Ali povedano jim bode, da še biva v srcih osrednjih velesil vedno tista moč in enerzija, ki zamore in bode prekrizala vse peklenske nakane naših sovražnikov, ki bodo končno uvideli, da se narodi ne dajo kar meni nič tebi nič po volji Wilsona od zemlje pilniti. In zopet je treba vstrajati in potrpeti ter čakati ugodnejšega vetra.

Naš minister grof Burian o mirovni noti.

Grof Burian je rekel o mirovni noti sledeče: „Negativen odgovor na mojo noto me ni nikakor presenetil, ker drugačnega nisem pričakoval. Značilna je hitrost, s katero je odgovoril Wilson. Bržkone je hotel druge vlade prehiteti. V tem pa ne tiči ves pomen note. Ni namreč dvoma, da bo nota našla tudi svoj odmev v parlamentih. Čeprav sedaj ni uspeha, vendar ne bodem stopil s pota, na katerega sem krenil. Čez nekaj časa bomo predlog zopet ponovili, kadar bo ugodna prilika. Mislim, da bi bilo napačno roke križem držati in čakati.“

Rumunija se pripravlja na novo vojno.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ poroča: V Rumuniji se spletari zopet na to, da se Rumunija pridruži zopet ententi in napove vojno osrednjim velesilam. Marghilomanova vlada nosi z ozirom na te spletke veliko odgovornost. Osrednje velesile pazno zasledujejo ta razvoj in jih ni mogoče presenetiti. Njih koristijo so popolnoma enake. Mir, ki si ga je zagotovila avstro-ogrška monarhija v Bukarešti, je v nevarnosti, kakor tudi nadvlada Bolgarije na Balkanu.

„Zmanjšanje denarne vrednosti“ — Tvoja lastna krivda!

Mi vsi obžalujemo z vsakim dnevom vedno bolj naraščajočo draginjo. Kar smo pred vojno za 1 krono dobili, za to moramo plačati danes 5, da 10 kron in še več, in povišanje cen vseh predmetov še vedno narašča, tako, da se danes vsakdo v skrbeh vpraša: „Kako pa bode to končalo?“ „Denar nima popolnoma nobene vrednosti več“, pravijo ljudje in imajo v gotovem oziru tudi prav. Naš denar, naši bankovci so se močno razvredili in to zmanjšanje denarne vrednosti še vedno narašča, kakor je med drugim razvidno iz grozljivo neprijetnega povišanja kurza inozemske denarne v razmeri k avstrijski denarni vrednosti.

Kdo pa je največ kriv tega zmanjšanja vrednosti naših bankovcev? — Ti sam!

Od kod pa izvira „zmanjšanje denarne vrednosti“? Izvira iz tega, ker je morala država, ki potrebuje za vojno mnogo, mnogo denarja najeti posojila papirne rente, kateri bankovci pa niso kriti z zlatom in srebrom.

Kako pa se lahko tega zabranimo?

Zelo lahko: S tem, da vsak državljan svoj denar, ki ga nemudoma zopet ne rabi, naloži takoj v šparkase.

To bi imelo več prednosti:

1. Dobimo od dneva vloge za svoj denar obresti.

2. Dokler držiš tvoj denar shranjen doma v omari, ali domači blagajni, nisi nikdar varen pred požarom ali pa vlomi, ki so sicer danes na dnevnem redu; potem nimas nič od tega.

3. Če imaš denar v roki, ga večkrat po tratiš. Vloga denarja v šparkasah pa ti resnično pomaga štediti.

4. In to se posebno ozira na ta slučaj, ker ti z vloge tvojega denarja omogošiš šparkasam in denarnim zavodom, da ga državi lože na razpologo dajo, nakar ona ni primorana svojih potrebščin kriti z zopetno izdajo novih bankovcev.

Temu nasprotno pa se mora žalibog opazovati, da mnogi ljudje, posebno taki, ki prej z denarjem v obče niso imeli mnogo za opraviti, marveč so si ga še le sedaj v vojni pridobili, predvsem kmetovalci, svojih bankovcev ne naložijo plodonosno v denarne zavode, ampak strahopetno večkrat pomembne svote brezkoristno doma držijo. Zaponisitorij: Vsak bankovec, ki ga brez nujne potrebe doma držiš, zmanjša vrednost našega denarja, torej tudi tvojega lastnega denarja in poviša „draginjo“, čez katero ti tudi toliko tožiš.

Kadartorej sprejmeš, ali kadar imaš večjo svoto denarja skupaj, ne zamudi trenutka, položi ga v kak denarni zavod, ki je Tebi najbližji ali do katerega imaš večje zaupanje. Tako se postaviš v bran proti „zmanjšanju denarne vrednosti.“

Sedaj pa pride tvoj znani „pa“, tvoji ugovori:

1. „Pa“, praviš ti, „jaz vendar ne morem hiteti vsak trenutek v šparkaso, zamudim s tem dosti časa.“ Če je to tako, piši tvoji šparkasi, naj ti ona pošlje poštne položnice, s katerimi lahko na pošti znesek brez stroškov položiš, na katero zapišeš tudi številko in ime tvoje hranilne knjižice. Kadar se podaš enkrat zopet v šparkaso, takrat vzami tvojo položno knjižico seboj in si daj v isto vpisati zneske, ki si jih bil že prej poslal po pošti. Kmetovalec pa ima priložnost, položiti svoj denar vsako nedeljo v „raifeisenovko.“

2. „Pa“, pravi drugi, „če se podam pogostoma v šparkaso, opazijo drugi, da imam dobre dohodek.“ Ker pa denarja nisi ukradel, se ti ni potreba sramovati poštenih dohodkov, katere lahko neovirano naložiš. Saj ta-

 Zahtevajte „Štajerca“

koj vsi sosedi in znanci vejo, če imaš dobre dohodke ali ne.

3. „Pa“, pravi posebno previden, „končno zvejo davčni uradi za moje dohodke in bi me pošteno pritegnili.“ Tudi ta ugovor ni stanovitven, ker je najboljši, da se javno prizna, koliko dohodkov se ima, ker se pri tem proti čezmerni davčni obremenitvi lažje rekurira, in tudi ni res, da bi davčni uradi od denarnih zavodov zvedeli višino tvojih vlog. Prvič se drže banke strogo uradne tajnosti v vseh njenih poslih in drugič lahko položi vsak svoj denar na katero koli si ime, ali besedo, tako, da tudi denarni zavod ne ve, kdo da je pravi položitelj, kateremu ta ali ona vloga spada.

4. Drugi „pa“ se glasi: „Če pa potrebujem nujno denarja, mi ga ni mogoče tako hitro dobiti.“ Ne, to ni tako obsirno, kakor si ta misli. Za večje izdatke tako že prej znaš. Za te pa lahko tvoj denar vsak dan osebno prejmeš ali pa si ga pustiš poslati po pošti, ali pa če si kmetovalec, ga lahko dvigneš vsako nedeljo iz tvoje „raifeisenovke.“ Kdor ima sicer večji denarni promet, stori najboljše, da ga razvija kakor največ mogoče s pošto hranilnico, ali kako banko, brez da vzame gotovino v roko.

5. Ljudje, ki imajo dovolj denarja, menijo tudi: „Kaj, radi teh par kronic obresti se pač ne izplača izpostaviti se takim okoliščinam z vlogo in dviganjem.“ Storjeno, dragi prijatelj, danes imaš mogoče dobre dohodke in mnogo imovine. Pa le počakaj, morda pride tudi čas, ko bodeš imel malo dohodkov in mnogo davkov in stroškov; potem boš zopet o vsaki „desetici“ vesel, ki boš jo brez truda zaslužil z obrestmi vlog.

6. Mogoče pa še prideš z najtežjim „pa“, namreč: „Ali je denar v bankah in šparkasah vendar na varnem? Dragi prijatelj, saj imaš več denarnih zavodov in lahko si tvoj denar tam položiš, kjer ga po tvoji vesti smatraš za najbolj varnega; in končno je danes v najmanjši hranilnici tvoj denar tisočkrat varnejši, kakor v tvoji miznici ali tvoji omari. Če pa še imaš pol tucata tvojih „pa“ na razpolago, je ravno tako lahko vsem oporeči.

Torej: Vsaka, ne zopet takoj za izdajo določena denarna svota spada v denarni zavod („raifeisenovke“, šparkase, pošto hranilnico, banke)! S tem ne koristiš le samemu sebi, ampak tudi državi in se postaviš uspešno v bran proti „zmanjšanju denarne vrednosti.“

Manfred grof Clary

c. kr. namestnik

Dr. Leopold Schuster Dr. Michael Napotnik

knezoškof graški

knezoškof lavantinski

Edmund grof Attems

deželni glavar.

Pred ustanovitvo Velike Hrvatske?

B u d i m p e š t a. Listi poročajo o Weckerlejevi avdijenci. Soglasno poročajo, da je šlo za jugoslovansko vprašanje, akoravno se to sedaj ni popolnoma rešilo, Hrvaška kriza se bo rešila tako, da pojde ban Mihalovič. O tem, da bi bila Weckerlejeva avdijenca v zvezi s kritičnim preobratom ogrske notranje politike, ni v ogrskih političnih krogih ničesar znanega. — Budimpešta, 23. septembra. Kakor javljajo današnji jutranji listi, bo padla odločitev zastran Bosne v najkrajšem času. Zadnja avdijenca Weckerlejeva je s to odločitvijo v zvezi. Odločitev se je doslej zavlekla zato, ker si na Dunaju in v Budimpešti niso bili edini zastran rekompenciacij, katere naj bi dobila Avstrija. Upajo pa, da se bodo tudi avstrijski krogi prijazni z mislijo, da se Bosna priklopi k Ogrski, če dobi Hrvaška Dalmacijo. — Skupni finančni minister dr. Spitzmüller se je včeraj vrnil iz Budimpešte na Dunaj ter je bil od cesarja sprejet v avdijenci. Domneva se, da je bil v tej avdijenci tudi razgovor o jugoslovanskem vprašanju. — Grof Tisza se je vrnil s svojega potovanja po Hrvaški, Slavoniji, Bosni in Hercegovini. O svojem bivanju v Bosni in Hercegovini se je z vodilnimi politiki vseh strank tudi s takimi, s katerimi prej ni imel nobenega stika in je med njimi in njem bil velik prepad. Izprašal jih je v prvi vrsti, kako je njihovo mnenje o razširanju jugoslovanskega gibanja in kako ga omejit, v drugi vrsti pa, kako si mislijo rešitev jugoslovanskega vprašanja. Izkazalo se je, da so politiki Bosne in Hercegovine različnega mnenja: pristaši hrvaško-srbske koalicije in srbski politiki so za priklopitev Bosne in Hercegovine Hrvaški, pristaša takozvanega „hrvaškega kurza“ pa samo pod tem pogo-

jem, da se istočasno tudi v Bosni in Hercegovini uvede „hrvaški kurz“, v nasprotnem slučaju bi pa raje videli, da prideta Bosna in Hercegovina k Ogrski, ker bi se sicer na Hrvaškem dosedanj „srbsko-hrvaški kurz“ še bolj okreplil. Grof Tisza se je informiral tudi o učinku, ki ga je imela agitacija avstrijskih jugoslovancev v Hrvaški, Bosni in Hercegovini. Pri tem je Tisza uvidel, da hrvaški politiki teh dežela skupno politiko z avstrijskimi jugoslovanci v pretežni večini odklanjajo. Grof Tisza je iskal stika tudi z ljudstvom in spoznal tozadevno mišljenje ljudstva. Večino pota je prevozil z avtomobilom. **Jugoslovanska agitacija se je v mnogih krajih popolnoma ponesrečila.** Grof Tisza bo povedal svoje informacije cesarju. Pričakujejo, da bode poročilo grola Tisze vplivalo na odločitev vladarja glede jugoslovanskega vprašanja. — Iz Budimpešte smo prejeli: V političnih krogih je v ospredju tale rešitev jugoslovanskega vprašanja: Bosna, Hercegovina, Dalmacija se združijo s Hrvaško in Slavonijo, tako, da nastane **Velika Hrvatska.** Na čelu Velike Hrvatske bi bil avstrijski nadvojvoda.

Cene kmetijskih pridelkov.

Kar tu poročam, bode vsem kmetovalcem svarilo, da so pri cenitvi blaga napram tujim kupcem previdni in naj nikakor ne prekoračujejo zakonito predpisanih najvišjih cen, če se jim tudi prenizke dozdevajo. Višjih cen ne sprejemite, če se tudi prostovoljno ponujajo. Kakšni nevarnosti so v tem slučaju izpostavljeni, naj pojasni ta spis.

Dne 13. avgusta t. l. je imel odbor za preskušavanje cen v Gradcu v mestni hiši sejo, h kateri so bili povabljeni tudi zastopniki osrednjega odbora in podružnic c. kr. kmetijske družbe. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in se je posvetovalo o cenah za sveže zelje in repo. Skoraj soglasno se je smatralo 45 vinarjev za 1 kg svežega zelja in 20 vinarjev za 1 kg strniščne repe za primerno ceno.

Množina zelja, ki ga bo mogoče letos dobiti na Štajerskem, se je cenila na 300 do 400 vagonov, za napravo kisle repe se je vzelo 50%, za zelje 65%, pridelovalni stroški za 1 kg kislega zelja so se računili na 50 vinarjev, tako, da bi prišel 1 kg kislega zelja okroglo na K 120.

Po rešitvi tega predmeta lotil se je predsednik vpračanja o cenah za jajca in se je odločno izrazil, da bo deloval z vsemi dopustnimi in sicer najstrožjimi sredstvi proti trajnemu naraščanju jajčnih cen. Povdarjal je, da se zahteva za jajce ena krona in še več in da je to nedopustno in kaznjivo. Določila naj bi se torej primerna cena in predlagalo se je 40 vinarjev. Zastopnik podružnice v Ilcu, ki ima sam 200 kur, je trdil da je to primerna cena. Podpisani je kot zastopnik osrednjega odbora temu ugovarjal, opozarjajoč, da so se vse potrebne stvari podražile, tudi rokodelci in težaki so postali dražji in da je torej 40 vinarjev prenizka cena. Preje je stala srajca 2 do 3 K, a zdaj stane 90 K, in v tem ali še višjem razmerju se je tudi drugo podražilo. Če se ravnamo po tem vzgledu, morali bi dati pri ceni 40 vin. za srajco 225 jajc, dočim smo dobili pred vojno za 20 do 30 jajc dosti boljše srajco nego zdaj.

Opozarjalo se je tudi na visoko jajčno redilnost in naglašalo, da bodejo kmetovalci pri tako nizki ceni rajši jajca sami porabili nego bi jih prodajali.

Ugovor ni imel uspeha. Soglasno z zastopniki porabljalcev in „razsodnega“ zastopnika kmetijske podružnice Ilc, na katerega se je predsednik posebno upiral; se je preskuševalnica izjavila, da je 40 vinarjev za jajce, primerna cena in pozval se je zastopnik urada za nadziranje živil pri c. kr. namestništvu strogo paziti, da se prekoračanja te cene nazarjajo in strogo kaznujejo.

Kmetovalci, zdaj pa poslušajte, kako se krivci lovijo. Urad za nadziranje živil ima nalogo, da razpošilja kupce, ki naj nakupijo pri kmetih jajc po vsaki ceni. Ako ne zahteva kmet nobene cene in ne da jajc, naj mu ponudijo nakupci višje cene in sicer toliko, da je kmet voljen prodati. Ako je pa kmet po višji ceni, ki se mu je prostovoljno ponudila, jajca prodal, ako je torej dobil za eno jajce več nego 40 vinarjev, potem se naznani in strogo kaznuje.

Nikakor ne zagovarjamo žalibog neredkih navijalcev cen med kmeti — zlasti v graški okolici — obsojamo strogo takšne ljudi, ki delajo sramoto celo stanu, in tako hočem ožigosati nekega nesramnika, o katerem mi je pripovedal občinski predstojnik neke okoliške občine in prepričan sem, da kakor ta občinski predstojnik tako obsojajo tudi vsi pošteni kmetovalci takšnega človeka. K temu možu je prišla uboga, sestrada žena, mati trojih otrok, njen mož je izidihnil na bojišču. Priplesla je velik namizni prt in nov brisač ter je prosila za to živil. Dobila je staro kokoš in po dolgi prošnji še nedoraslega kunca. Za liter mleka, ki ga je še dobila, morala je posebej plačati 80 vinarjev.

Takšni krivoloki sramotijo častno ime „kmetovalec“, s temi ne moramo imeti nobenih stikov. Kakor pa obsojamo takšne brezvestne ljudi, moramo tudi obsojati način, po katerem se lovijo žrtve, kakoršnega je določil predsednik odbora za preskušavanje živil. Zato svarimo: Kmetovalci, bodite previdni, ne jemljite previsokih cen, če se vam tudi prostovoljno ponujajo, kajti to vteguje bifi past in poguba!

Regula.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Hujskanje učiteljstva proti nemščini. „Slov. Narod“ objavil je članek, v katerem pravi, da so se nekateri stariši ptujске okolice obrnili do učiteljev svojih otrok in jih poprosili za dober nasvet, ter jih povprašali, če bi ne bilo dobro, poslati svoje otroke v nemške šole, češ, da jim bode bodočnost z znanjem nemškega jezika bolj olajšana. Ali glejte, kaj se je zgodilo. Na mesto, da bi dajali učitelji tem starišem v tem oziru dobre nasvete, zagnali so nekateri od Koroškevega jugoslovanskega duha nadahnjeni hujskajoči učitelji ptujskega okraja celi vrišč proti tem starišem, češ, kako se sploh prediznejo kaj takega vpraševati, ker slovenski otrok vendar spada le v slovenske šole in da bode nemščina tako skoraj konca. Ti podli zlobneži torej v svoji nacionalni pijanosti in v svojem sovražstvu do vsega kar je nemškega naši mladini niti tega, za bodočnost vsakega človeka tako potrebnega jezika ne privoščijo? Ali tukaj se mora enkrat za vselej red napraviti. Ker pa vemo, na katerem mestu zadbimo za užaljene stariše zaščedenje in za te nesramne učitelje naše mladine pošteno kaznen, prosimo dotičnike, naj nam vse tiste učitelje, kateri so se na enak in sličen način izrazili, javijo, da jih primemo za ušesa in popeljemo pred sodni stol, kajti kaj takega si za prihodnje ne bomo pustili več reči. — Zvedeli smo tudi, da zbada naš list „Štajerca“ nekatere naših učiteljev prav presneto v oči. Prav posebno se zaganja v njega in njegovega urednika znani učitelj ptujске slovenske šole, Šerona, ki celo pri neki gostiji svoji zagriženi duši ni mogel dati duška in je tebebal na vse pretege po pravem jugoslovanskem vzoru po našem že takrat pokojnemu uredniku Linhartu. Ali sramota je padla na njega samega, ker je takrat pred vsemi gosti očitno pokazal svoj značaj prav nizke kulture. Kadar mu zopet šinejo v glavo vroči napadalni duhovi do „Štajerca“, mu svetujemo, naj si dene na glavo prav mrzle obkladke in naj se poda v minoritske cerkev in si tam zapoje tisti znani psalm: „Reši me, o Gospod, skušnjav obrekovanja...“

Kmetje, posestniki, pozor! Mnogokrat se pripetijo, da doleti enega ali drugaga posestnika nesreča požara. Žrtev plamena postane v največ slučajih stanovalna hiša z gospodarskim poslopjem in vsemi zalogami vred ter pogostoma še tudi živina. Ker pa je danes večina kmetov in posestnikov zelo nizko zavarovana, trpé oni vsled tega ogromno škodo in mnogi pridejo celo na beraško palico. Nikdo sicer ne ve, kje in kedaj da človeka nesreča doleti, zato polagamo vsem taistim, ki še svoje zavarovalnine proti požaru in drugim nezgodam niso zvišali, naj isto iz lastnega interesa nemudoma store, kajti danes ne živimo več v časih enega življenja in vsak predmet se je več kakor pet do desetkrat zvišal, tako, da nizke zavarovalne premije danes niti ene desetine povzročene škode ne krijejo. Ne štedite torej pri zavarovanju z vinarjem, kajti ta vinar, ki ga pri tem pripravite, vas oskoduje lahko v slučaju nezgod za tisoče kron.

Iz vinorodnih krajev se nam poroča: Blagodejni solnčni žarki so po ugodu naših želj. Čeravno so se nam prikazali pozno, vendar pripomorejo vsaj nekaj k izboljšanju itak slabo obetajoče trgatve. Ker žalibog nismo imeli proti oidiju žvepla na razpolago, je vsled tega grozdje zelo trpelo. Svetujemo torej vinogradnikom, naj one grozdje, katero je poškodovano in vsled gnilobe hira, podbirajo. Ker pa je razlika velika in mnogo vreme ugodno, bi svetovali, da bi se z splošno trgatvijo še kakor najdalje čakalo, da bode potem ta ostala še nam kapljica boljša. — Ker pa radi pomanjkanja žvepla trpimo letos veliko škodo, apeliramo na vlado, naj vendar za prihodnje leto pravočasno preskr-

Zahtevajte „Štajerca.“

davke dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4. tednih po pretoku plačilnega roka, iztirjajo se z zamužnimi obrestmi vred izvršilnim potom. Plačevanja izvrše se lahko tudi pri vsakem c. kr. poštmenem uradu v nakaznem prometu poštno-hranilnega uradu.

Cene sadja. Uradno so za sadje določene te-le cene: Jabolka: nesortirana pri pridelovalcu 60 K za 100 kg; v skladišču veletrgovca 66 K; sortirana: obedna I. vrste pri pridelovalcu 90 K, postavljene na železniško postajo 95 K, obedna II. vrste 80 in 85 K, namizna 55 in 60 K, gospodarska 25 in 28 K. Za veletrgovce: obedna I. vrste na postaji 100 K, v skladišču ali na trgu trgovcem na drobno 112 K, obedna II. vrste 90 in 102 K, namizna 65 in 77 K, gospodarska 57 in 69 K, za mošt 33 in 40 K za 100 kg. Sadje za luksuz; fine vrste 118 in 130 K, poškodovana 75 in 87 K za 100 kg. Hruške: nesortirane pri pridelovalcu 55 K, na postaji 65 K, sortirane: obedna I. vrste 72 in 78 K, obedne II. vrste 62 in 68 K, gospodarska 38 in 44 K, za mošt in manjvredne 18 in 21 K. V trgovini na debelo I. vrste na postaji 86 K, v skladišču ali na trgu trgovcem na drobno 100 K, II. vrste 76 in 90 K, gospodarska 50 in 62 K, za mošt in manjvredne 23 in 33 K. Česplje (domače slive); trgane pri pridelovalcu 60 K, na postaji 65 K, stresene 35 in 40 K, slive 65 in 70 K, ringloje 70 in 75 K, mirabele 98 in 103 K. V trgovini na debelo; Česplje (domače slive) trgane na postaji 70 K, v skladišču ali na trgu trgovcem na drobno 85 K, stresene 45 in 60 K, slive 75 in 90 K, ringloje 80 in 95 K, mirabele 108 in 112 K. Prodaja na drobno na trgih za pridelovalce in trgovce: Jabolka: obedna I. vrste 140 K, obedna II. vrste 126 K, namizna 98 K, gospodarska 88 K, za mošt 54 K, Hruške: I. vrste 128 K, II. vrste 116 K, gospodarske 82 K za mošt 52 K. Česplje (domače slive): trgane 110 K, stresene 80 K, slive 116 K, ringloje 122 K, mirabele 154 K za 100 kg.

Sladkor se podražil! Recept za izdelovanje sladkorja. Sladkorna repa, tista dolga, bela repa, naj se opere, na kosce zreže in v vodi kuha. Bele pene, ki pri kuhanju nastanejo, se morajo z žlico odstraniti. Ta masa (tvarina) se mora tako dolgo kuhati, dokler ne postane prav gosta. Na to se vlije potem vroča voda in se vse skupaj še enkrat kuha. Pri tem nastale pene se mora zopet odstraniti. Ta množina se naj potem tako dolgo kuha, da postane prav gosto-tekoča, tako, da se jo lahko precedi in spravi potem v lonce ali glaže za marmelado. In izvrsten sladkor je gotov.

Der Zucker wird teurer! Rezept zur Bereitung des Zuckers. Rüben werden rein gewaschen, geschnitten, mit Wasser zum Kochen aufgestellt. Wenn es zu kochen beginnt, muß der weiße Schaum abgeschöpft werden. Die Masse muß eingekocht werden, bis selbe dickflüssig wird. Nun wird kochendes Wasser daraufgegossen und noch einmal zum Kochen gebracht. Der sich bildende Schaum wird wieder abgeschöpft. Man kocht nun die Menge so stark ein, bis sie so dickflüssig wird, daß man selbe gerade noch durchsehen kann und erfüllt selbe dann in Töpfe oder Marmeladegläser und ein vorzüglicher Zucker ist fertig.

Zadnji telegrami.

Italijani in Čehoslovaki na južni fronti zavrženi. Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglša:

Na tirolski južni fronti in med Brento in Piavo izjalovili so se italijanski proizvedovalni sunki. — V Sedmih občinah ponavljal je sovražnik pri Canove svoje delne napade. Napadalec, Italijani in Čehoslo-

vaki, je bil povsod zavržen na enem mestu skozi sunek dragoncev iz Pardubitza.

Šef generalštaba.

Novi napadi na zapadu.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 25. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Vrta proizvedovalna delavnost v Flandriji. Med Moevres in gozdom Havrincourt izjalovili so se ponovni napadi sovražnika.

Armadna skupina generalobersta v. Boehn. Zapadno od Epehy vzeli smo zopet v krajevnem protinapadu pred boji od 25. t. m. državne ceste. Med petkom Omignon in Sommo ponovili so Angleži in Francozi svoje napade, ki so bili spremljani od močne artiljerije in tankov. — V Pontruet, Gricourt, Francilly in Selency nastanil se je nasprotnik zgodaj jutraj. Poskusi sovražnika, tukaj svojo vlomno mesto razširiti, so se izjalovili. Pontruet in Gricourt smo proti poldnevu s protisunkom zopet zasedli. Med tema krajema stoječa višina se je v menjajočih bojih zopet zavzela. Francilly ostal je v sovražnih rokah. — Na ostali fronti zlomili so se njegovi napadi že pred našimi črtami; kjer jih je dosegel, je bil v protisunku zopet nazaj vržen.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Vesle in Aisne vdrli so naskočni oddelki južno Glenne v sovražne järke in so napravili 85 vjetih. Močen sovražni protinapad bil je zavržen. Pri manjših podjetjih čez Veslo in v Champagne smo napravili vjete.

V zračnem boju smo sestrelili včeraj 28 sovražnih letal in 6 pritrjenih balonov. Lajtnant Rumej izvojeval je svojo 42. lajtnant Jakob svojo 30. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Ofenziva ententnih čet na Balkanu. — Napredovanje Srbov.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. Francosko poročilo javlja:

V zmagovitem napredovanju dosegle so srbske čete Vardar. Gotove čete so prekoračile reko in so zaprle železnico. Skoplje-Saloniki, druge enote prekoračile so Cerno in so prerezale železnico Velauville-Gradiscac-Priley, glavno zvezo 11. nemške armade. Strategični uspehi predora fronte so znatni. — Od 15. septembra doseglo je srbsko napredovanje na svojem desnem krilu čez 65 kilometrov globokosti. Število vjetih in plena narašča.

Plen podmorskih čolnov v avgusta.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. V mesecu avgustu uničile so osrednje sile okroglo 420.000 brutto-register-ton za naše sovražni-ke koristnega ladjinega prostora. Sovražniku na razpolago stoječi trgovinski ladjini prostor se je od začetka vojne za okroglo 19,220.000 brutto-register-ton znižal. Od teh je izgubila Anglija 11,920.000 brutto-register-ton.

„Naši poveljniki bodo položaju kos.“

Berlin, 24. sept. Grof Hertling je izvajal: V Nemčiji vlada slabo razpoloženje. Temu je vzrok dolgotrajna vojna, ki tlači ljudstvo. Podarjati pa moram, da to razpoloženje ni upravičeno. Res je sicer, da je položaj resen, ni pa nobenega vzroka za malodušnost. Mi smo prestali že mnogo hujše stvari. Spominjam le na leto 1916. Ofenziva pri Verdunu se je ponesrečila, sledila je ofenziva Brusoliva, ki je strašno vpivala na laško fronto in zapeljala Rumunijo v vojno. Takrat nismo izgubili poguma, pač pa smo pokazali sovražniku, kaj premore naša volja. Poskusi sovražnika, da sedaj predre našo fronto, se bodo izjalovili. Naši poveljniki bodo položaju kos in njihova zmagoslavna zavest se bode polegla. Mi smatramo to vojsko od prvega začetka

za obrambno vojsko. Samo zaradi svoje obrambe smo vdrl v Belgijo. Vojno je pripravljala obkroževalna politika Edvarda VII. Na Francoskem je nastala že pred vojno ogromna literatura, ki je kazala povsem na vojno. Vpliv Avstrije na Balkanu naj bi bil izginil. Ruska vojaška stranka in ne pruska, je vrgla bakljo v smodnik. Mi pričakujemo mirnega srca sodbe zgodovine. Nemško ljudstvo se ne bo udalo. Naša fronta ne bo predrta in podmorski čolni delujejo počasi, pa sigurno. Samo složni in edini moramo biti. Vlada dela za ljudstvom za ljudstvo.

Loterijske številke.

Gradec, 25. sept. 1918: 17, 24, 13, 82, 15.
Dunaj, 21. sept. 1918: 89, 40, 5, 38, 9.
Prst, 18. sept. 1918: 68, 24, 53, 58, 69.
Linc, 14. sept. 1918: 7, 46, 69, 58, 35.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne take pove drugih sličnih listov.

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

v Ptuj pri upravi lista;
v Celju pri gosp. Fritz Rasch;
v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajerc“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Die Weinbau-Genossenschaft in Pettau kauft

Wein-Most

Anbote an die Kellerei (Neue Welt), Pettau.

Vinorejska zadruga v Ptujju kupuje

vinski mošt.

Ponudbe na kletarstvo (Novi svet), Ptuj.

Rundmachung.

Die schlechten Arbeits- und Ernährungsverhältnisse zwingen die Bevölkerung Nordböhmens zur Auswanderung. Da bei uns ein Mangel an Arbeitskräften herrscht, machen wir unsere Inserenten und Interessenten darauf aufmerksam und ersuchen, sich im Bedarfsfalle der arbeitsfreudigen Familien anzunehmen. Sie eignen sich ganz besonders für die landwirtschaftlichen Arbeiten und können auch als Winzer angestellt werden. — Alles Nähere in der Verwaltung des „Stajerc.“

Razglas.

Slabe delavske in prehranjevalne razmere prisilile so prebivalstvo severne češke do izselitve. Ker pa primanjkuje pri nas delavskih moči, opozarjamo na to naše inzerente in interese in jih prosimo, naj se v slučaju potrebe teh delavnih družin usmilijo. Rabi se jih lahko kot delavce na polju in viničarje. Natančna pojasnila se izve v upravi „Štajerca.“

Pohišstvo

različne vrste se takoj po ceniproda. Za vprašati je v Spodnji Hajdini 9 pri Ptuj.

Viničar

s 4. do 5. delavskimi močmi, se sprejme. Ponudbe na Wilh. Sirk-a naslednik v Ptuj. 490

Išče se v najem ali v nakup

obstoječa iz najmanj dveh sob in nekaj zemlje, najdalje 20 minut od mesta Ptuj oddaljena. — Ponudbe na upravo „Štajerca.“

Viničarska družina,

obstoječa iz treh oseb, išče službe na kakej večji viničariji in to pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe na Franca Šeligo, Sv. Mohor v Rogiški-Slatini. 495

Pege

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium, Wien IX, Lakierergasse 6/K. Zaloge so v Mariboru, Lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adrija“ 302

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo zajamčeno, ako se rabi izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Doza 5 kron. Dr. Rixovo biserno mleko (Perlenmilch) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 6 kron. — Poština posebej. Pošilja se diskretno od

Dekla

za hišna dela, ki krmi tudi svinje, se proti do-ri oskrbi in plačilu sprejme pri 458

Artenjaku

Regahof, Bregu pri Ptuj. 458

Iščem

474

viničarja

s 3 do 5 delavskimi močmi za moj vinograd v Vesternici (Tresternitz) pri Mariboru v vstopom 1. novembra 1918. Ponudbe na stavbenega mojstra Ubaida Nasimbeni v Mariboru, Gartengasse Nr. 12.

Najlepši spomin!

Douzna slika v naravni velikosti se vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 22.— Prosim naročila na Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25. 120

Zimska suknja

lepa in dobro ohranjena, zamenja se proti masti v Mariboru, Kärntnerstrasse 17, ali pa sprejema ponudbe tudi uprava „Štajerca.“ 470

Konjski hlapec

zanesljiv in trezen, se proti dobremu plačilu in hrani takoj sprejme pri gosp. Johanu Heller, mesarju na Bregu pri Ptuj. 482

Iščem svoja brata in sestro.

Brata Johana in Jožefa in sestro Marijo Biziak, rojeni v Kužerniku pri Sv. Jakobu v Slov. Gor., Štajersko. Če kdo o njih kaj ve, naj mi blagovoli naznaniti na naslov: Karl Biziak v Hruschowi št. 77, pošta Udva, via Homonna, Zemplin Megye, Ungarn (Ogrsko). 481

Mlad, majhen, pozoren pes

se proti starejši mački proda ali zamenja. Pojasnila daje Ferencič, Maribor, Burggasse 8. 483

Dam plemenske kokoši, race, purane za mast, sladkor, surovo maslo ali semensko zrnje.

Pojasnila daje Ferencič, Maribor, Burggasse 8. 484

Dam 600 litrov jabolčnice, sadje, čebulo, česenj za mast, moko, drva, krmo (pič) ali semensko zrnje.

Pojasnila daje Ferencič, Maribor, Burggasse 8. 485

Pridna samostojna gospa (šivilja) dobi v Egedi-Tunelu prosto stanovanje, sobo, kuhinjo, iverando, za pripomoč v gospodinjstvu in nadzorovanje manjših otrok. Ponudbe v osebni predstavi pri Ferencič-u, Maribor, Burggasse 8. 486

Viničar

z 1 do 2 delavskimi moči za vsa dela na manjšem gospodarstvu pri Mariboru se išče. Ponudbe z osebno predstavo pri Ferencič-u, Maribor, Burggasse 8. 487

Hiša

novo zidana, 5 minut od farne cerkve v Hajdini pri Ptuj z dvema svinjakoma, holzlega vaškulinja in klet se prod. Št. 103. Pojasnila daje uredništvo „Štajerca.“ 489

Ali se še nahaja kakšna „steča.“

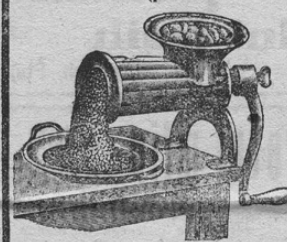
Vsled pomanjkanja prišlo je že vse na karte, samo fant za deklo še ne potrebuje. S strahom, da se to ne pride, da bi deklo potrebovalo karto za fanta, se želita poprej dva mlada, zdrava, vojašine oproščena rudarja seznaniti z pridnima dekletoma ali vdovi, ktere bi nama priskrbeli dom za prihodnost. Katere si želijo pridnega gospodarja, naj prostovoljno in resno ponudbo ako mogoče s sliko pošljejo pod naslovom: „Rudi 23“, „Hans 24“ Judendorf 164, p. Seegraben bei Leoben. Slika se pod vsakim pogojem na zahtevo vrne ali zamenja. 488

Stare sode (Fässer)

kupi Leop. Slawitsch, trgovec, Ptuj

Universalni mesni mlin

(postavno varovan)

izborno pripraven za razdrobljenje vseh vrst mesa, zele jave, lizole itd. Cena za komad

K 60.—

Universalni mlin za mak

izborno pripraven za mletje maka, dišav, orehev, sladko ja, kave itd. Cena za komad

K 24.—, 480

Mlini za mletje in šrotanje kosti K 320.—. Stikalnice za krompir in sadje K 20.—. — Razpošiljatev od Dunaja proti pošiljativi zneska skozi generalno zastopstvo

MAX BÖHNEL, Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/Abt. 61. Prospekti zastoj.

Občinska šparkasa

v Ormožu

sprejema vsak dan vloge in jih obrestuje z 4½%. Nedvignjene obresti se vpišejo vsako leto dne 30. junija in 31. decembra k glavnici in plačuje ona vse rentne davščine iz svojega, brez da bi si jih pustila od vložilcev povrniti. Za varstvo vlog jamči poleg izdatnega rezervnega sklada občina mesta Ormož z vsem svojim premoženjem.

Ravnateljstvo.

10 vinarjev

(za eno dopisnico) Vas stane moj katalog, katerega se vam dopisje na zahtevo brezplačno. Ces. in kr. dvorni literant **Hanns Konrad, razpošiljalnica v Brúxu št. 1736** (Češko.) I-a brtev iz srebrnega jekla K 7—, 9—, 11—. Varnostni brivni aparati, ponikljani K 7-50. Dvorenza rezerva rezila (Reserveklängen) za tuca K 12—. Aparati za rezanje lasi in brade K 26—28. Razpošilja proti povzetju ali naprej-pošiljati. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. 376

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5—, družinska posoda K 9—. Prašek (štipa) 3 K. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljati svote ali povzetju na naslov: Apotheke **Ulmer Paratol-Werke** in **Budapest VII/20., Rózsza utca 21.** 472

Njive

v izmeri 10 johov v Amtmansdorfu, fara Sv. Lovrenc na Dravskem polju, se po ceni prodajo. Za vprašati pri gospej Jeza, gostilničarka v Amtmansdorfu št. 11. 469

jabolčnico

in sadni jesih

kupi in proda trgovina Brüder Slawitsch, Ptuj. 562

Univerzalni ročni mlin (postavno zavarovano)

Moj univerzalni ročni mlin je najsposobnejši za mletje maka, sladkornja, kave, ovsenega riža, orehov, pšenice, rži, ovsca, žita, koruze, riža itd. Ta mali ročni mlin se je v bojnem času kot zelo pripravljen izkazal in se lahko njeje na debelo in fino. 263

Cena za komad K 24.—
Pošilja se, ako se naprej plača iz Dunaja po generalnem zastopstvu

Maks Böhnel,
Dunaj,
IV., Margaretenstraße 27, Abt. 51.

Ceniki zastoj. Za naprej-prodajalce. Večji ročni mlini K 120.— do K 160.— in K 200.—. Mlini za kosti K 320.—, mlini za meso K 60.—, Stiskalnice K 20.—. Prosoekii zastoj. 263

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

TESARJI

za zopetno zgradbo delavskih kolonij za ladjedelnico v Trziču (Monfalcone) se proti plači od K 2-30 do K 2-50 na uro takoj sprejmejo. Dobra oskrba in bivališče. — Ponudbe naj se obračajo na 432

„Bauunternehmung Wolfgang Alkier“, Gradec, Jakominiplatz št. 14.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Cena za kopanje: ob delovnih dnevih od 11. ure do 8. ure popoldne 50 hal. 56

12 do 1. ure večer od 10. ure do 11. ure popoldne 70 hal.

1 kopel s vročim vodo, ureje pri „Kneževih“ a št. 6. — 70

Čez 1.000.000 mejih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletne šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5—. Na bojišče le pri naprej-plačilu. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113

CUNJE

vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanke, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odeje, kočne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah 51

M. Thorinek & Co., Celje
Trgovci in krošnjari dobijo posebne cene.

Trčan med (Schleuderhonig) kupa vsako množino od čebelarjev Pavel Šega, Gradec, Grazbachgasse 30. 348

Barve za štofe!

črna, temnoplava, temnorujava, temnorudeča, temnozeleno in temnosiva 350

za samo-barvanje platna, volne in žide

v zavitkih z porabno nakaznico à 50 vinarjev. Pošiljatve na zunaj franko proti naprejpošiljati zneska priporoča

H. Billerbeck, Maribor, Herrengasse št. 29.
Za Gornje-Haloze sprejmeta se 371

1 viničar ali 1 viničarka

ki sta izvežbana v vseh vinogradniških delih. Dobita dobro plačo in polje, ki ga lahko za sebe obdelujeta. Eden viničar naj ima 4 delavske in drugi 2 delavski moči. Vprašanja na Jos. Goriupp, Ptuj.

Išče se v nakup **kmečki vodni mlin** za mletje ali v najem 430 proti plačilu, četudi poprave potreben. Lahko je tudi žaga. Ponudbe na upravo „Štajerca.“

500 kron

Vam plačam, ako moj iztrebnik korenin **Ria-balsam** Vaša kurja očesa, bradavice in trdo kežo ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pisem. Kemény, Kaschau (Kassa) 1 poštini predal 12/614 (Ogrsko)

„Asanol“
ma presenetljiv uspeh pri potkanjavanju žoharjev (zakon. varovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“
je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdaja, Ljubljana, Zeljarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

Na Ribniku (Teichwiese)

v Gornji Veličini

se odda v torek dne 1. oktobra 1918 ob 9. uri predpoldne 50 žnag za njive na 3 leta v najem (Stand). K temu vabi uljudno

JOS. ORNIG v Ptuj.

Raztrgane nogavice in zokni

se brezplačno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavni zavarovano. Mnogo priznanih pisem. Brüder Slawitsch, sprejemno mesto I. mariborske praviljalne delavnice za nogavice in zokni **Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15.**

Zasebno učilisce

Kovač-Engelhart v Mariboru.

Novi tečaji za štenografijo, strojepisje, pravopisje s trgovsko korespondenco, računanje v zvezi z navadnim knjigovodstvom, lepomisje, nemški in slovenski jezik se začnejo s 1. oktobrom 1918. Brezplačna posredovanja glede nameščanja. Prospekti prosti.

Vodja Maks Kovač, Maribor, Kaiserstr. 6.

Vsaka svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitih kakor mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, štofe in štofe, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmetje in vojake. Biser n sportske ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletne šivalne šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in s vodilom za kos K 450, 3 kosi K 13—. — Razpošilja se proti povzetju, poštnina posebej, po **Johanu Jellenz** trgovina usnja v Celju. Naprejprodajalci dobijo rabat. 114

Ponudbeni razpis.

Z 1. marcom se odda graščinska gostilna v Wurbergu (Wurmburg) z k njej spadajočo trgovino mešanega blaga, mesnico in trafiko ponudbenim potom na 6 let v najem. K temu spada nadalje veliki sadni vrt s kegljiščem in 1-41 ha polja. Interesenti naj vložijo svoje ponudbe z 10% vadijem vred do najdalje 1. decembra 1918 pri podpisani gosposki upravi, kjer imajo tudi vpogled do natančnejših najemskih pogoib na razpologo. Oddaja se vrši brez ozira na visočino ponujane najemščine po prosti volitvi.

Grofa v. Herberstein gosposka uprava v Ptuj.

Podplatne zaščitnike (Sohtenschoner)

iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev I. K 3—, za večjo vrsto II K 3-50, za veliko vrsto III. K 4— za največjo vrsto IV. K 4-20. Podplatni zaščitniki iz posebno močnega jedrnatega usnja, za kg K 45.—, srednje blago K 35.—, bolj tanko blago K 25.—, podpetniki za dame iz pravega jedrnatega usnja 30 mm, za tuca K 14.—, 32 mm K 18.— Okrogli podplatni zaščitniki iz jedrnatega usnja 30 mm, za tuca K 14.—, 32 mm K 18.— Okrogli podplatni zaščitniki iz jedrnatega usnja K 25.—. Kovinaste podplate iz 3 delov, za par K 6.—, podpetniki iz kovine za par K 2-50. — Najboljšo barvo sveta za barvanje obleke z porabno nakaznico v vseh barvah za paket 60 vin. Pri večjih naročilih popust. Prtiči, (serviet) iz papirja za gostilne in kavarne, prvorazredno blago št. 1., 500 komadov K 24.— št. 2., 500 komadov K 28.—

Razpošilja vsako množino proti povzetju ali proti naprej pošiljati zneska **B. KLEIN, Gradec, I., poštini predal 57.** 464

Šivilja

se takoj sprejme pri **Leop. Scharner,** izdelovalcu dežnikov, Ptuj. 479